

Μύθοι και αλήθειες για

Ο καθηγητής Θάνος Δημόπουλος δίνει έγκυρες απαντήσεις σύμφωνα με τον ΠΟΥ για τον τρόπο μετάδοσης, τα μέτρα για την πιθανή αναχαίτιση, αλλά και τα μέσα προφύλαξης από τη νόσο

Καθώς η πανδημία βρίσκεται σε εξέλιξη παγκοσμίως, πληθαίνουν τα ερωτήματα των ανθρώπων σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης του SARS-CoV-2, τα μέτρα για την πιθανή αναχαίτισή του αλλά και τα μέσα προφύλαξης από τη νόσο COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό, ο καθηγητής Ιατρικής και πρύτανης του ΕΚΠΑ Θάνος Δημόπουλος αναζήτησε έγκυρες απαντήσεις από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας με στόχο την έγκυρη ενημέρωση των πολιτών.

■ **Μπορεί ο ιός να μεταδοθεί σε ζεστά και υγρά κλίματα;**

Παρόλο που το κρύο και ο ξηρός αέρας τους χειμερινούς μήνες μπορεί να ευνοούν τη μετάδοση του κορωνοϊού, δεν αποκλείεται η μετάδοση ακόμα και στα θερμά και υγρά κλίματα. Τα προληπτικά μέτρα ατομικής υγιεινής θα πρέπει να λαμβάνονται πάντα και να μην εφησυχάζουμε.

■ **Μπορεί ο κρύος καιρός και το χιόνι να σκοτώσουν τον SARS-CoV-2;**

Δεν υπάρχει κανένα τέτοιο στοιχείο που να συνηγορεί υπέρ αυτού του ισχυρισμού. Συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό ή με αλκοολούχα διαλύματα είναι το σημαντικότερο μέτρο προστασίας.

■ **Μπορεί το ζεστό μπάνιο να προλάβει τη λοίμωξη;**

Δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδηλώνουν την προληπτική αξία του ζεστού μπάνιου στη λοίμωξη. Μάλιστα, το υπερβολικά θερμό νερό μπορεί να προκαλέσει ακόμα και θερμικά εγκαύματα. Τονίζουμε τη σημασία να μην ακουμπάμε με τα χέρια τους βλεννογόνους (μάτια, μύτη, στόμα).

■ **Μπορεί να μεταδοθεί ο ιός με τα δήγματα εντόμων (π.χ. κουνουπιών);**

Δεν υπάρχουν έως σήμερα σχετικές ενδείξεις. Ο νέος κορωνοϊός SARS-CoV-2 μεταδίδεται κυρίως με μεγάλα σταγονίδια σιέλου που εκτοξεύονται κατά την ομιλία, τον βήχα ή το φτέρνισμα.

■ **Βοηθάνε τα αυτόματα μηχανήμα-**

τα στεγνώματος χεριών στην αδρανοποίηση του ιού;

Όχι, δεν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις. Αφού πλύνουμε τα χέρια μας με σαπούνι και νερό, θα πρέπει να τα στεγνώσουμε είτε με χαρτί είτε σε αυτόματο μηχανήμα στεγνώματος χεριών.

■ **Μπορεί η λυχνία απολύμανσης υπεριώδους ακτινοβολίας να αδρανοποιήσει τον ιό;**

Δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν την ύπαρξη τέτοιου οφέλους και επιπλέον οι

λυχνίες αυτές μπορεί να προκαλέσουν δερματικό ερεθισμό.

■ **Πόσο αποτελεσματικοί είναι οι θερμικοί ανιχνευτές στην ανίχνευση ασθενών με τη νέα λοίμωξη;**

Οι θερμικοί ανιχνευτές είναι αποτελεσματικοί στην ανίχνευση ασθενών που έχουν πυρετό, το οποίο μπορεί να είναι αποτέλεσμα λοίμωξης COVID-19 ή λοίμωξης από άλλο παθογόνο. Ωστόσο, οι θερμικοί ανιχνευτές δεν μπορούν να ανιχνεύσουν ασθενείς που δεν παρουσιάζουν πυρετό ή βρίσκονται στην περίοδο επώασης του ιού (2-10 ημέρες πριν από την εμφάνιση συμπτωμάτων).

■ **Μπορώ βάζοντας αλκοόλ ή χλωρίνη στο σώμα μου να θανατώσω τον νέο κορωνοϊό;**

Οι θερμικοί ανιχνευτές είναι αποτελεσματικοί στην ανίχνευση ασθενών που έχουν πυρετό, ο οποίος μπορεί να είναι αποτέλεσμα λοίμωξης Covid-19

τον COVID-19

Οχι, δεν πρόκειται να θανατωθούν ιοί που έχουν ήδη εισέλθει στο σώμα σας.

■ **Παρέχει προστασία το εμβόλιο έναντι του πνευμονόκοκκου απέναντι στον κορωνοϊό;**

Η απάντηση είναι σαφώς όχι. Τα εμβόλια έναντι μικροβίων που προκαλούν πνευμονία όπως του πνευμονόκοκκου και του αιμόφιλου της γρίπης δεν προσφέρουν προστασία από τον κορωνοϊό. Ο ιός SARS-CoV-2 είναι καινούργιος και απαιτεί εξειδικευμένο εμβόλιο – πολλά υποψήφια βρίσκονται στη φάση προκλινικών και κλινικών μελετών, αλλά δεν αναμένεται να είναι ευρέως διαθέσιμα στην αγορά πριν από την παρέλευση μερικών μηνών.

■ **Έχει προληπτικό ρόλο η χρήση ρι-**

νικών εκνεφωμάτων φυσιολογικού ορού στη μύτη;

Οχι, δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν τέτοιο όφελος.

■ **Η κατανάλωση σκόρδου βοηθάει στην πρόληψη της λοίμωξης COVID-19;**

Το σκόρδο μπορεί να διαθέτει κάποιες αντιμικροβιακές ιδιότητες. Ωστόσο, δεν υπάρχει ένδειξη ότι η κατανάλωση σκόρδου έχει προστατευτική δράση έναντι του COVID-19.

■ **Είναι αποτελεσματικά τα αντιβιοτικά για την πρόληψη και τη θεραπεία του νέου κορωνοϊού; Υπάρχουν αποτελεσματικά φάρμακα;**

Τα αντιβιοτικά δρουν έναντι των βακτηριών, όχι έναντι των ιών, ούτε έναντι του νέου κορωνοϊού. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του ένας ασθενή-

νης μπορεί να λάβει αντιβιοτική αγωγή παράλληλα με τα αντικαταστάσιμα φάρμακα και την υποστηρικτική αγωγή ώστε να καλυφθεί το ενδεχόμενο βακτηριακής συλλοίμωξης. Η θεραπεία του νέου κορωνοϊού είναι συμπτωματική, ενώ πολλά αντικαταστάσιμα βρίσκονται υπό κλινική αξιολόγηση και σύντομα θα έχουμε διαθέσιμα τα πρώτα αποτελέσματα.

■ **Μόνο οι μεγαλύτεροι ή και οι νεότεροι είναι ευαίσθητοι να κολλήσουν τον νέο κορωνοϊό;**

Όλες οι ηλικίες είναι εξίσου ευαίσθητες να κολλήσουν τον νέο ιό. Οι μεγαλύτερες ηλικίες και τα άτομα με συνυπάρχουσες νοσήματα έχουν μεγαλύτερη ευαισθησία να αρρωστήσουν σοβαρά αν προσβληθούν από τον ιό αυτόν.

REUTERS/AKEL SCHMIDT

Τα μέτρα «ασπίδα» του ΕΟΠΥΥ για συνταγογραφήσεις, γνωματεύσεις και φάρμακα

ΤΑ ΜΕΤΡΑ που έχει λάβει ο ΕΟΠΥΥ λόγω της πανδημίας και με γνώμονα την ασφάλεια των πολιτών είναι τα εξής:

■ Οι ιατροί μπορούν να εκδίδουν επαναλαμβανόμενες συνταγές φαρμάκων μέχρι 30/6/2020 στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Ως ευπαθείς ομάδες αναφέρονται τα άτομα άνω των 70 ετών ή, ανεξάρτητα από την ηλικία, οι πάσχοντες από χρόνια νοσήματα όπως σακχαρώδη διαβήτη, καρδιαγγειακά προβλήματα, νοσήματα αναπνευστικού και ανοσοκατασταλμένοι.

■ Επίσης, παρόμοια διαδικασία εφαρμόζεται και στις ηλεκτρονικές γνωματεύσεις για υγειονομικό υλικό, σκευάσματα ειδικής διατροφής και άλλα ιατροτεχνολογικά προϊόντα που αφορούν τους παραπάνω ασθενείς.

■ Όσοι ασθενείς λαμβάνουν φάρμακα υψηλού κόστους από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ και ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες μπορούν να ορίσουν άτομο που θα παραλαμβάνει τα φάρμακά τους με μια απλή υπεύθυνη δήλωση η οποία δεν χρειάζεται θεώρηση. Στην υπεύθυνη δήλωση θα πρέπει να αναγράφονται ο αριθμός ταυτότητας αλλά και το ΑΦΜ του ατόμου που θα παραλάβει. Με τον τρόπο αυτόν δεν είναι απαραίτητες οι θεωρημένες εξουσιοδοτήσεις που έπρεπε να είχε μέχρι σήμερα ο παραλαβών.

■ Τις επόμενες ημέρες θα ξεκινήσει η εφαρμογή της προγραμματισμένης παραλαβής ΦΥΚ (ραντεβού) στο κεντρικό φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ στο Μαρούσι και κατόπιν η υπηρεσία θα είναι διαθέσιμη στο σύνολο των φαρμακείων

του Οργανισμού. Τις τελευταίες ημέρες γίνονται δοκιμαστικές εφαρμογές ώστε η νέα υπηρεσία να εφαρμοστεί με επιτυχία και ο ασθενής ή ο εκπρόσωπός του να παραλαμβάνει τα φάρμακα υψηλού κόστους συγκεκριμένη ώρα χωρίς αναμονή.

■ Δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικών υποβολών για εκτελέσεις ηλεκτρονικών γνωματεύσεων ειδικής αγωγής από πιστοποιημένους (μη συμβεβλημένους) θεραπευτές μέσω των ηλεκτρονικών εφαρμογών του Οργανισμού (eΔΑΠΥ Ανοικτής). Οι θεραπευτές ή τα θεραπευτήρια μπορούν να υποβάλλουν δαπάνες που αφορούν εκτέλεση γνωμάτευσης ειδικής αγωγής και να αποζημιώνονται οι αντίστοιχες δαπάνες μέσω ηλεκτρονικών υποβολών, κατευθειάν στους πιστοποιημένους θεραπευτές, χωρίς να πληρώνουν οι ασφαλισμένοι, ούτε να υποβάλλονται ατομικά αιτήματα, όταν επιθυμούν να απευθύνονται σε πιστοποιημένους παρόχους. Επισημαίνεται ότι για τις φυσικοθεραπείες ειδικής αγωγής, αυτές θα μπορούν να υποβάλλονται μόνο από τους παρόχους που έχουν δικαίωμα παροχής σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

■ Παρατείνεται η ημερομηνία των υποβολών (eΔΑΠΥ και αποστολή φυσικού αρχείου) όλων των συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ Παρόχων Υπηρεσιών Υγείας για τον μήνα Φεβρουάριο 2020 έως και 31/3/2020, ημέρα Τρίτη.

■ Αναστράλλεται προσωρινά για έναν μήνα η λειτουργία των Επιτροπών Εξωσωματικής Γονιμοποίησης του ΕΟΠΥΥ.

